

ERDÉSZETI MUNKÁK KONCENTRÁLÁSA, SZAKOSÍTÁS, TERÜLETI SZERVEZÉS

Tamás
János

AZ ERDÉSZETEK MUNKÁJÁNAK ÁTSZERVEZÉSÉRŐL manapság sok szó esik. Az erdő- és fafeldolgozó gazdaságok szervezése alkalmával az erdészete-
ket általában nem érintették, legfeljebb ott lehettek változások, ahol gazdasá-
gok összevonása történt. Vitatható, hogy a gépesítés mai fokán, a gépek racioná-
lis kihasználása tekintetében jó-e az erdészetek szervezete?

Az erdészeti szervezet alapegységének ma még szinte mindenütt az erdész-
kerületet tartják. Az erdészkerület mint szervezeti egység több százados múltra
tekinthet vissza. Főként erdővédelmi célból alakultak ki olyan területi egy-
ségek, amelyek felügyeletét egy ember el tudta látni. Ezen területeken alkal-
mazott személy elnevezése is a területi egység védelmére utalt: védkerület-
vezető, kerületi erdőőr, kerülő stb. E személy legfőbb feladata a fafeldolgozás
korszerűbbé válásáig — amely főként a felszabadulás után következett be —
az erdő megőrzése volt az emberi és állati károsítók ellen. Ezenkívül vadászatok
szervezésében, hajtások irányításában, vadászati segédmunkában, vadgondó-
zásban volt foglalkoztatva.

AZ ERDŐK HASZNÁLATI MÓDJA, a detenzív gazdálkodási forma a ko-
rábbi időkben nem indokolta képzett szakemberek alkalmazását a védkerület-
ben, erre csak akkor került sor, illetve akkor lett szükség, amikor az ország
erdei javarészben állami, illetve közösségi kezelésbe kerültek és az intenzívebb
gazdálkodás megkezdődött.

Még 20—30 évvel ezelőtt is megfelelő szervezeti egység volt a kerület, amikor
gépesítés nem volt, illetve kezdetleges fokon állott. Az erdőben — különösen a
nagy tömbökben — távoli vidékről toborzott munkások dolgoztak, ezek mun-
kásszállói elhelyezését, étkeztetését a kerületi lakótelepülésen (tanyán) meg
lehetett oldani, az aránylag kis termelési feladatokat néhány emberrel a kerü-
letvezető — akitől ebben az időben már megkövetelték a szakvézettséget —
el tudta látni.

A NÖVEKVŐ FELADATOK és az erdei munkások csökkenése fokozottan
igényelte a gépesítést. Ma már olyan korszerű fakitermelő, szállító, erdőművelő
gépek dolgoznak az erdőgazdaságokban, amelyek nagy területet képesek ellátni.
Egy jó képzettségű szakember korszerű gépek birtokában sokkal nagyobb te-
rületegységen képes a gazdasági munkákat ellátni, mint a régi értelemben vett
erdészkerület volt. Felmerül tehát a kérdés, ragaszkodni kell-e az erdészkerü-
lethez mint területi egységhez, vagy az erdészet legyen a legkisebb területi
egység a gazdálkodás irányításában?

Ma még talán nem dönthető el egyértelműen ez a kérdés. Kétféle indok két
irányban hat a kerület megtartása, vagy meg nem tartása tekintetében. Az
egyik, hogy az erdő társadalmi tulajdon védelme ma még egyes helyeken meg-
követeli, hogy őrizzék az élőfaállományt, a vadállományt, a kitermelt fakészle-

teket, berendezéseket és az erdőben levő eszközöket. A másik: a termelőeszközöknek, a gépeknek, a munkaerőnek racionális kihasználása a kerülethatárok eltörlését indokolja.

A LEGTÖBB ERDŐGAZDASÁGBAN MÁR KOMPLEX MUNKASZERVEZETET építettek ki, egész gépsorokat alkalmazva mind a fakitermelés, mind az erdőművelés termelési ágazatokban. Egy-egy gépsor munkája legtöbbször jóval meghaladja az egy kerületben adódó termelési-művelési feladatokat.

Felszerelése lehet pl. 2 közelítő traktor, 6—7 db motorfűrész, 2 kéregzőgép, 2 pótkocsi, 1 lakó- vagy műhelykocsi, esetleg kapcsolódhat hozzá a szállító apparátus 3 tehergépkocsival vagy vontatóval és pótkocsival, rakodó daruval. Az ilyen munkacsapat összlétszáma 25—30 fő. E szervezet irányítása technikus képzettségű, művezető szintű vezetőt igényel, aki gondoskodik a gépek tervszerű megelőző karbantartásáról, alkatrész igénylésről, üzemanyagról, a termelési technológia betartásáról, elvégzi a termelt anyag minőségi ellenőrzését, a dolgozók napi teljesítményének felmérését, intézkedik a dolgozók helyszíni balesetvédelméről, elvégzi a dolgozók oktatását, a dolgozóknak a munkaviszonyával kapcsolatos ügyeiben az erdészet felé informál, és így tovább. Minden 6—8 fős motorfűrész brigád mellé egy betanított hosszoló kell. A munkaszervezet dolgozóit autóbusz, vagy személyszállító tehergépkocsi szállítja a munkahelyre és vissza. Ez a munkaszervezet képes havi 1500—2000 m³ faanyag kitermelésére, kéregzésére, közelítésére, kiszállítására — egyidejűleg.

Elképzeltető, hogy ezen apparátus vezetését, amíg az x kerületben dolgozik, az x kerület vezetésével megbízott személy látja el. De ez esetben mindenkor, ahányszor más kerületbe költözik a szervezet, leltárt, átadást kell eszközölni a két kerület között az átadandó gépekről, szerszámokról, eszközökről, emberekről. Az egyes kerületvezetők között magatartásbeli, műveltségi és egyéb szubjektív különbségek vannak, amelyek rendszerint a munkacsapatok felbomlását, az emberek fegyelmezetlenségét okozzák. Ha ugyanez az ember vezeti állandó jelleggel a munkacsapatokat, kölcsönösen megszokják egymást, a vezető minden emberét ismeri, kellőképpen tud vele bánni és ez a termelésben igen nagy előny.

El lehet képzelni, mi van akkor, ha ugyanezt a szervezetet elosztják oly módon, hogy az erdészet igyekszik a kerületvezetőit egyformán leterhelni munkával (ami a legtöbb esetben nem sikerül) és ennek megfelelően bontja le havi termelési-erdőművelési tervét a kerületekre. A kerületek megkapnak — tegyük fel — 5—6 fő motorfűrész, 10—12 fő erdőművelő, 5—6 fő rakodó, 4—5 fő egyéb munkát végző dolgozót. Ha az összes munka egyidőre van ütemezve, teszem fel jan. 1.—dec. 31-ig, a kerületvezető naponta nem győzi végigjárni a különböző helyeken folyó munkákat, amelyeknek sohasem lesz vezetője, legfeljebb időszakonkénti szemlélője és közvetett irányítója, mert a munka vezetését rá kell bízni valakire, — jobb esetben egy előmunkásra, vagy szakmunkásra. A napi személyszállítás nem egy helyre történik, de az erdészet területén akár 10—15 helyre is. Üzemanyagot, alkatrészt, karbantartó szerelőt ugyancsak több helyre kell szállítani. A kerületekben dolgozó nagy gépeket csak vándoroltatással lehet kihasználni úgy-ahogy, a gépeknek a kerületek közötti „pendlizése” igen sok üresjáratot jár.

AZ ERDÉSZETI TERMELES SZAKOSÍTÁSÁT a fenti okok tették és teszik továbbra is szükségessé. A szakosítás kérdésében még ma is élénk vita folyik az erdésztársadalomban, bár véleményem szerint a gazdaságokban kifejlődött technika ebben a kérdésben már nem tűr vitát, hanem követeli az ésszerűbbet, a jobbat.

Sok helyen olyan szakosítást alkalmaztak, hogy egy technikust odaállítottak hossztolóléccel 4—5 főnyi munkacsapat mellé és ez egész munkaidejét hosszalással töltötte. Véleményem szerint az ilyen szakosítás rossz. A szakosításnak a termelés koncentrációjában kell kidomborodnia. Nagy gép- és emberlétszámú, hatékony szervezettel kell szakosítani és mint fentebb említettem, művezető jellegű feladattal kell megbízni a szakosított technikust és fizetését is ennek megfelelően, kiemelten kell megállapítani.

Több cikk látott napvilágot a szakajtóban, amelyek a szakosított munkát „rabszolga” munkának, sablonos tevékenységnek, mintegy erdészhez nem illő dolognak tüntették fel. Az igazság az, hogy akik a kerületi rendszer mellett kardoskodnak, részben a kényelemszeretet, részben amiatt teszik, mert szabadságukban érzik korlátozva az erdészeket (sok esetben saját magukat). Sajnos, nagyon sok felsőbb képzettségű és beosztású kartárs „patronálja” ezt a véleményt, nosztalgiával emlegetve a régi szép időket, amikor oly békés és harmonikus volt az erdész élete. Igaz, sokan vagyunk, akik úgy indultunk el az erdész pályára, hogy abban főként a romantikát, a természet szépségét, a vadászattal járó sok kalandot láttuk — nem tagadom, magam is így voltam — de tudomásul kell venni, hogy nagyot fordult a világ kereke, és senki nem nézheti tétlenül, ha a milliókba került technikai eszközök kihasználatlanok a gazdaságokban.

Természetesen lehetnek olyan adottságú erdőgazdaságok és erdészetek, ahol a területi szétszórtság miatt nem, vagy igen nehezen lehet koncentrálni a termelő eszközöket, ilyen azonban ritka esetben fordul elő, mert 30—40 km akciókörzetben gazdaságosan lehet koncentrálni, ennél nagyobb akciókörzetű erdészet pedig kevés van az országban.

Vissza kell térnem arra, ami a kerületi rendszer bizonyos fokú fenntartását indokolja. Ez pedig a társadalmi tulajdon védelmé. Teljesen felesleges 500 hektáronként egy-egy középkádert foglalkoztatni őrzés miatt. Hol van az országban olyan két erdészkerület, ahol évről évre 100 000 Ft értékű lopás vagy egyéb károsítás történik? Már pedig két kerületvezető erdész tartása körülbelül ennyibe kerül évente. Természetesen lehetnek egyedileg különösen veszélyeztetett helyek és lehetnek időszakok, amikor országosan is elszaporodnak a kártételek, de az őrzés kérdését bármikor meg lehet oldani arra alkalmas, szakképzetlen emberek beállításával. Egy ilyen „hullám” jelentkezése esetén nem szükséges kivárni, amíg a szakképzési intézmények újból fokozottabb számban képeznek szakembereket e célra.

Ma még talán utópiának tűnik, de elképzelhető, hogy a jövőben egyes helyeken a felkészített anyagot számbavétel után csak az erdészet központja tartja nyilván a feladóállomáson, feldolgozó telephelyen és gondoskodik az erdőben tároló anyagok őriztetéséről mozgó örök útján. Az állami gazdaságokban és tsz-ekben sem könyvelik pl. a leszedett csöves kukoricát, vagy a felgyűjtött és boglyába rakott takarmányt a szántóföldön, hanem csak a magtárban, vagy szérúskertben. Megelégszenek azzal, hogy az illető gazdaság mezőőrei a határban cirkálva vigyáznak, hogy a területről illetéktelenek ki ne vihessenek társadalmi tulajdont képező anyagot.

A MI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZERÜNK sokkal precízebb, szinte a facsemete kikelésétől kezdve darabszámra, köbméterszámra, minden időben nyilvántartjuk a társadalmi tulajdont. Ez sok pénzébe kerül az államnak; jó volna leegyszerűsíteni. Az életszínvonal emelkedése és az emberek nagyobb kulturáltsága már eddig is észrevehetően csökkentette a károkozást. Idővel az

örzés teljesen meg is szüntethető lenne, vagy csak az exponált helyekre korlátozódhatna.

A realitás mégis az, hogy jelenleg még szükségesnek látszik 800—1000 hektáronként — terepadottságtól függően — egy-egy erdőszekerületet fenntartani. A kerületvezető feladata a megnagyobbodott kerületben az élő faállomány és készletek védelme, esetleg jelentéktelen időszakos fahasználati, erdőművelési feladatok elvégzése egy-két helyi munkással. Célszerű, ha a kerületvezető szintén „gépesítve” van, el van látva motoros közlekedő eszközzel.

A kerületek összevonásából több szakember szabadul fel a koncentráció és szakosítás számára. Ezeket az embereket képzettség, rátermettség, hajlam alapján úgy kell kiválogatni, hogy a legkiválóbb emberek legyenek, akikből az egyes termelési ágazatok specialistái lesznek. Természetesen figyelembe kell venni a lakóhelyet, közlekedési, családi és egyéb emberi szempontokat is.

Az erdészeti szervezetben ez, vagy hasonló lehet a jövő útja. Lehet, hogy helyenként munkásviszonyok, terepadottságok, különleges rendeltetésű gazdálkodás vagy egyéb ok miatt nem valósítható meg, ott nyilván másként oldják meg, de mindenképp korszerűbbé, gazdaságosabbá kell tenni szervezeteinket és ezt csak a nagyüzemi termeléssel valósíthatjuk meg.

Тамаш Я.: КОНЦЕНТРАЦИЯ ЛЕСНЫХ РАБОТ, СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ, ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ

Организация объездов, имеющая многовековое прошлое, сегодня уже не удовлетворяет. Механизация требует более крупных организационных единиц и высокой специализации. Наряду с удовлетворением этого, сегодня еще целесообразным оказывается сохранение объездов на каждые 800—1000 га для проведения защитных и меньших, периодических работ. Объединением объездов для специализации следует освободить лучших специалистов.

Tamás, J.: CONCENTRATION OF FORESTRY ACTIVITIES, SPECIALIZATION AND TERRITORIAL ORGANIZATION

Nowadays the forest district organization can not be considered as complying with the requirements, though it has a very long past of several centuries. Mechanization demands bigger organizational units and specialization. At the same time of meeting this demand it is advisable to maintain some forest districts with an operational area of 800—1000 hectares, in order to perform the tasks of protection and some seasonal work of smaller volume. By the concentration of forest districts the best experts have to be set free for specialization.

634.0:061.3(439.127)

Erdőművelési napok Baranyában

Az Erdőművelési Szakosztály július 11—13. között Pécsen rendezte meg kihelyezett ülését „a vegyszerek alkalmazása az erdőművelésben” főtemával. A figyelmes helyi csoport a gyülekezés délutánján a város újabb büszkeségére, a Misina-tetőn felállított televíziós adótorony kilátójára kalauzolta a résztvevőket és innen adott általános képet a Mecsekről, mutatott be néhány vegyszeresen ápoltság felújítást madártávlatból.

Másnap a MTESZ Baranya megyei szervezete székházában *Kasza Ferenc*, a helyi csoport elnöke üdvözölte a mintegy 200 hazai és két külföldi megjelentet, *Dr. Solymos Rezső*, a Szakosztály elnökeként nyitotta meg az ülést, majd az előadások sora következett.

Elsőnek *Kasza Ferenc* számolt be a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság erdőgazdálkodásáról és emelte ki ebben a vegyszeres ápolás jelentőségét. A Gazdaság már 1970-ben eredményes kísérleteket folytatott és ezek kedvező tapasztalatai alapján az országban elsőnek vezették be a helikopteres vegszerszórást erdőápolásban. Az 1971. évben 360, a rákövetkezőben 420, idén pedig már 700 ha területet ápoltak ezzel a módszerrel. A Gazdaságban követett erdőművelési elveket részletesen *Krämer Antal* ismertette ezt követően. Csemetenvelésben általában a kiskertek megszüntetésére törekcsenek, újabban a finn papírcellás, gépesített termeléssel foglalkoznak. Talajelőkészítésben a tuskózási törekvések eredménytelenek, általában a pásztás talajelőkészít-

tés és a teljes gyomtalanítás kerül előtérbe. Ezután az ékásos ültetés már eredményes. Mesterséges erdősítést általában 4—7 ezer csemetével végeznek. Az ápolásban viszonyaik között a lágyszárúak nem veszélyeztetik a fás növények életfeltételeit, a főveszélyt jelentő sarjak elleni védekezést egyrészt eredményesen gépesítették, másrészt vegyszerezéssel oldják meg. Tisztításban az állékonyságot biztosító törzsszámat a sűrűségi kor beállta előtt alakítják ki és hatni hagyják a természetes kiválasztódást. A gyéritést korán kezdik és a véghasználat előtt hosszan szüneteltetik.

Dr. Vlaszaty Ödön mint az általános vegyszerezés erdőgazdasági úttörője Magyarországon, az ilyenirányú munkának számára hattyúdalszerű összefoglalására készült, cáfolni igyekező az a sajnós elterjedt nézetet, hogy az erdészet nem foglalkozik megfelelően a vegyszerek alkalmazásával. A közben meg rövidített előadási időtartam csak rövid beszámolót tett lehetővé és magyarázatot a külföldi és mezőgazdasági hazai nagyobb eredményekre. Az előbbi a kézi munkaerőhiány korábbi jelentkezése, megfelelő vegyszerek és kutatókollektívák közvetlen rendelkezésre állása tette lehetővé, utóbbit az erdőgazdaságinál lényegesen nagyobb méretek és a gyáraknak erre való berendezkedése magyarázza.

A bemutató közönsége között (jobbról középen) dr. Vlaszaty Ödön

Dr. Igmándy Zoltán a vegyszeres erdővédelem általános kérdései után részletesen ismertette az eredményes védekezés feltételeit. Általában utalt az új *Erdőművelés* kiadványban foglaltakra. Nagyobb méretű összefogást sürgetett a mezőgazdaságban engedélyezett védekezőszerek erdőgazdasági adaptálására. *Dr. Hauer Lajos* a különböző vadkárelhárító vegyszerek és készítmények felhasználásának helyzetével foglalkozott gyakorlati alkalmazásra alkalmas mélységben. Figyelmeztetett azonban arra, hogy míg az erdei vadkárelhárításban korszerű vegyszerekkel még a megengedhető bizonyos mértékben meghaladó vadállomány esetén is lehet kielégítő eredményeket elérni, addig a mezőgazdasági vadkárelhárítás a vadállomány kellő apasztása nélkül a mai vegyszerekkel megoldhatatlan.

Seemann Ilona a Gazdaság erdősítéseinek védelmi kérdéseivel foglalkozott. Itt gombakárosítók ellen általában nem, csupán rovarok (cserebogár...) ellen védekeznek. Állományokban szükséges volna ezt lombosok esetében az araszolók és gyapjaspillére, fenyőkében a *Chermes*-re is kiterjeszteni. A gyomok, sarjak elleni védelem a hároméves tapasztalatuk szerint *Buvinol* és *Acticon* gyökérherbicidekkel megoldottak látszik. A tölgy soha nem látott növekedéssel hálálja meg a kezelést. A helikopteres vegyszerezés idén hektáronként 827 Ft-ba került, amiből 367 Ft a légi energia, 43 Ft a munkabér és 393 Ft az anyagköltség. *Dr. Lengyel György* részletes áttekintést adott a talajfertőtlenítés, csemetekerti és állományvédelem földi vegyszeres munkáinak gépesítéséről. Alapvető feltételnek jelölte meg a megfelelő hálózat kialakítását és megállapította, hogy a mezőgazdasági bázisra támaszkodva az erdőgazdasági géprendszer bizonyos adapterekkel részben kész, másrészt kialakítható. Környezetvédelmi szempontoknak megfelelően vegyszeres állományvédelmet elsősorban az ültetvényes fatermesztésben célszerű alkalmazni, egyébként csak akkor, ha pusztulással fenyeget a kártevő. A védekezést megfelelően meg kell tervezni és optimális időpontban végrehajtani.

Dr. Hans Stübner az NDK Eberswalde-i Erdészeti Tudományos Intézet aviokémiai kutatója a K—26 helikopterrel kapcsolatos megfigyeléseit ismertette. Megállapítása

szerint csak nagyobb területen — 300—400 ha-on — gazdaságos. Minimális szélesség 40 m, maximális tereplejtés 40° az aviatikai követelmény. Rendkívül fontos a gondos tervezés. A munkatérképük 1 : 5000 méretarányú és a munkaterületet a terepen piros zászlókkal jelölik. A helikopter lehetővé teszi a permetezést a földi járművel nem járható terepen is, növeli a teljesítményt, csökkenti az emberi munkaerőt, az egészségre ártalmas, nehéz fizikai munkát és erdőtechnikailag kedvező időpontok betartását teszi lehetővé. Végül az osztrák Avenarius cég kutatási osztályának vezetője, *Erich Schachner* ismertette az újabb vadkárrelhárító készítményeiket.

Az előadásokat másfélnapos tanulmányút követte részben a mecseki hegyvidékre, másrészt a Dráva-síkságra. A Gazdaság itt mutatta be természetben az alkalmazott erdőművelési módszereket, az ezekhez szolgáló — részben saját kialakítású — gépeket, eszközöket és a velük elért eredményeket. A látottak és elhangzottak megvitatására a közös étkezések nyújtottak alkalmat. A vitában leszűrődöttéket a Szakosztály „Állásfoglalásban” rögzítette.

A 20 pontba foglalt „Állásfoglalás” általánosságban rámutat a vegyszeres védekezés fejlesztésének szükségességére. Az erdőgazdasági termelés sajátosságainak megfelelő szerek — főleg granulátumok — gyártását sürgeti és felpanaszolja a Tormona-k alkalmazásának megszüntetését. Számos előnyére tekintettel célszerűnek tartja a helikopter alkalmazását, az aerosolos védekezési eljárások elterjesztését. A vadkárrelhárítás terén legfontosabb a megfelelő állományszabályozás, aminek hatását a kellő vegyszeres védekezés és kiegészítő erdőművelési intézkedések fokozhatják. Nem tartja elegendőnek az erdőgazdasági vegyszeres terén folyó kutatómunkát, fejlesztési lehetőségeket. Nagyobb anyagi és szellemi erők összpontosítását javasolja mind a tudományos kutatás, mind a többszintű szakképzés terén a vegyszeres munka célszerű kiterjesztése érdekében.

Az állásfoglalást a Szakosztály a MÉM illetékes főosztályaihoz való előterjesztés érdekében az Elnökség rendelkezésére bocsátotta.

Bakóczy Antal: Vadorzók

(Mezőgazdasági Kiadó, 1973. 396 oldal, ára 30.— Ft)

„Az anyag elsődleges célja — írja a szerző az előszavában —, hogy elősegítse az orrvadászat megelőzését, az orrvadászok leleplezését, az erdészeti és vadászati szervek vadvédelmi munkáját, formálja az állampolgárok természet- és vadvédelemmel kapcsolatos szemléletét, eloszlassa az orrvadászokat helyenként még mindig övező alaptalan dicsfényt, valamint a természet és a vadállomány megbecsülésére, a szocialista tulajdon fokozottabb tisztelőtére neveljen.”

Mint erdészt, bennünket különösen „a természet... megbecsülése” és „a társadalmi tulajdon fokozottabb tisztelőtére” ragadott meg. Ennek pontosabb értelmezését az adott esetben könyve végén maga a szerző fogalmazza meg a jövőn tűnődve: „A vadászat kizárólag a természet- és vadvédelemre összpontosul, és a biológiai egyensúly fenntartására szolgáló hivatással, szakmává válik.”

Céljának elérése érdekében a szerző bűnügyek hiteles történeteinek keresztül mutatja be a vadorzás módszereit, eszközeit, lélektanát, a vadorzó főbb típusait. Oldalról oldalra cáfolja meg a ro-

mantikus elképzeléseket, mutat rá a bűnözés fokozott társadalmi veszélyességére és állítja végül is elének az elvetemült bűnöst. A rendkívül érdekes, olvasmányos történetek azonban nemcsak deheroiizálni, nem szórakoztatni akarnak. Olvasás közben gyakran kell rádöbennünk, hogy sok anyagi kárnak, jövátéhetetlen veszteségeknek akaratlanul magunk is okozói lehetünk. Az erdész, a vadász, sőt még a természetet járó egyszerű honpolgár is elősegíthet magatartásával olyant, aminek cselekvő részességét semmiképp sem vállalná. Az esetek felismerésére, a helyes magatartásra nézve nyújt a könyv hasznos útbaigazítást.

Minden sora oktat, nevel, figyelmeztet arra, hogy a vadászjegy és területbérlet nem menlevél, de éppen kötelezvény a „biológiai egyensúly fenntartására”. Vadorzás minden, ami ez ellen vét. Megállapításai pótolják egy hosszú életpálya gazdag tapasztalatait.

Külön kell megemlékezni a bűnüldöző szervek munkájának ismertetéséről. A rövid leírás is tisztelőtet kelt fejlettségét illetően.

Mindent egybevetve, kitűnő munkával gazdagodott vadászati irodalmunk.

Jérôme René